

Motion till riksdagen 2006/07:Ub227

av Mikael Oscarsson (kd)

Barns rätt till vila och rekreation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barns rätt till vila och rekreation.

Motivering

Barn ägnar i dag allt mindre tid åt sina föräldrar. Enligt SCB:s stora tidsundersökning 1990–2000 har tiden som föräldrar ägnar sina 1–6-åringar minskat med 4,5 timmar per vecka. En undersökning från Bris visar att 8 av 10 7-åringar önskar mer tid med sina föräldrar. Även många föräldrar upplever, enligt en undersökning från Riksförsäkringsverket, att de inte har balans mellan arbete, fritid och familjeliv. Många föräldrar önskar mer tid med sina barn.

I stället tillbringar barn i dag alltmer tid i förskolan. När maxtaxan infördes den 1 januari 2002 ledde det till att både barnens vistelsetider och antalet barn ökade i förskolorna. Redan mellan 2001 och 2002 ökade barnens vistelsetid per vecka i förskolan med 1,3 timmar. Den åldersgrupp vars vistelsetid ökade mest var 1-åringarnas, som ökade med 2 timmar per vecka och barn. Samtidigt ökade antalet inskrivna barn i åldrarna 1–5 respektive 6–12 år med tillsammans ca 28 500 barn.

Statistik från Skolverket visar att 44 procent av alla 1-åringar i dag går i någon form av kommunal barnomsorg. 10–15 procent av dem går i dagisgrupper med mer än 16 barn. En fjärdedel av alla barn i förskolan är där mer än 40 timmar i veckan.

När den särskilde utredaren Karl-Petter Thorwaldsson i Föräldraförsäkringsutredningen (SOU 2005:73) presenterade sitt betänkande – med den orwelliska titeln Kärlek, omvårdnad, trygghet – innehöll det kravet att flertalet småbarnsföräldrar ska ägna mindre tid åt sina barn genom att arbeta heltid. Thorwaldsson drev kravet att rätten att arbeta deltid mellan barnfödslorna,

Fel! Okänt namn på

men ändå få räkna sin föräldrapenning på tidigare heltidslön, skulle försvinna. Thorwaldsson var väl medveten om att förslaget skulle kunna leda till att fler småbarn får ”långa dagar på dagis”. Hans kommentar till det var: ”Det får man ta! Det viktiga är att kvinnorna inte fastnar i deltidsfällan.”

De som ”får ta” det är emellertid inte vuxna personer med självbestämmande, utan barn som utan möjlighet att själv bestämma över sitt liv, tvingas till det genom politiska beslut – i kärlekens, omvårdnadens och trygghetens namn! Fem veckors semester och fyrtio timmars arbetsvecka. För de flesta vuxna i Sverige är detta en självklarhet. Arbetslagen (1970:943) säger uttryckligen att ”Den ordinarie arbetstiden får uppgå till högst 40 timmar i veckan”. Semesterlagen (1977:480) säger på motsvarande sätt att ”Arbetstagar har rätt till tjugofem semesterdagar varje semesterår.”

För barnen är det annorlunda. För dem finns det ingen lag som reglerar vare sig hur många timmar de får vistas i barnomsorgen, eller hur många veckor de ska ha semester. Att lämnas på förskolan klockan 06.00 på morgonen, innan föräldrarna åker till arbetet, och hämtas tio timmar senare är därför inte någon ovanligt. Detta innebär att barnen kan ha en arbetsvecka på 50 timmar – eller mer.

All medmänsklighet borde få oss att förstå att om vuxna människor behöver en begränsad arbetstid och en garanterad semesterledighet, borde detta gälla de små barnen i ännu högre grad.

Gällande bestämmelser innebär även att föräldrarna har rätt att ha sina barn på förskola och fritids året om. Detta uppmärksammades under hösten 2004, då det framkom att alltför många barn inte hade fått något sommarlov från förskolan. Föräldrarna valde att lämna barnen på förskolan, samtidigt som de själva hade semester från sina arbeten.

”Om man bara ser till barnens behov och helt bortser från föräldrarnas och samhällets vinster, skulle förmodligen fem till sex timmar per dag vara optimalt för barnen vad gäller den viktiga pedagogiska stimulansen och behovet av kamratkontakter. Och för de flesta ettåringar skulle förmodligen några timmar på en öppen förskola några gånger i veckan räcka.” Detta sade barnpsykolog Elisabet Sjögren efter att hon hade undersökt effekterna av 90-talets nedskärningar i barnomsorgen. Hon fortsatte: ”Men nu kan vi ju allt för sällan i första hand ta hänsyn till barnen, så många barn har betydligt längre dagar än så.”

FN:s barnkonvention stadgar tvärtom att det är just barnens bästa som alltid ska komma i främsta rummet när det gäller avgöranden som påverkar barnen. Därför får inte den praktiska barn- och familjepolitiken utformas så att föräldrarnas eller samhällets vinster tillåts väga tyngre än barnens. FN:s barnkonvention säger dessutom uttryckligen att barnet har ”rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder” (artikel 31).

Barn bör ha rätt till vila och rekreation på liknande sätt som vuxna. Detta bör ges regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 oktober 2006

Mikael Oscarsson (kd)